WIKIPEDIA

Moafamilien

Moafamilien (Dinornithidae) besto av fugler som levde i historisk tid på New Zealand.[1] Fuglene kunne ikke fly og hadde mye til felles med strutsen.

Det var flere arter av moafugler. Tradisjonelt har moafuglenes nærmeste nålevende vært antatt å være emuen og kasuaren i Australia.[2] Nyere forskning antyder deres nermeste slektninger kan være pampashøns, den eneste flygende gruppen av primitive nåtidsfugler.[3]

Moafamilien	
	
Vitenskapelig(e) navn:	**Dinornithidae**
Norsk(e) navn:	moafamilien, moaer, moafugler
Biologisk klassifikasjon:	
Rike:	Dyreriket
Rekke:	Ryggstrengdyr
Klasse:	Fugler
Orden:	Strutsefugler
Antall arter:	10
Habitat:	terrestrisk
Utbredelse:	New Zealand
Delgrupper:	*Anomalopteryx* *Euryapteryx* *Megalapteryx* *Dinornis* *Emeus* *Pachyornis*

Innhold

Størrelse og økologisk nisje

New Zealand hadde ingen landlevende pattedyr før menneske kom dit. Fugler utviklet seg derfor til å utnytte de nisjene som pattedyr fyller i andre verdensdeler. Moafuglene var planteetere.[4] Som mange planteetere andre steder i verden var mange av dem store.

Den største arten, kjempemoaen, ble opptil tre meter høy og veide omkring 250 kilo. Dermed var enkelte av artene av elefantfuglfamilien fra Madagaskar tyngre, men ikke så høy. Familien omfattet også en rekke mindre arter, hvorav de minste kanskje var på størrelse med en kalkun. Flere av artene hadde også sterk kjønnsdimorfisme, der hannen var vesentlig større enn hunnen.[5]

Artsliste

- **Dinornithiformes**
  - Kjempemoa (*Dinornis robustus*)
  - *Dinornis novaezealandiae*
  - *Anomalopteryx didiformis*

- *Emeus crassus*
- *Euryapteryx curtus*
- *Pachyornis elephantopus*
- *Pachyornis geranoides*
- *Pachyornis australis*
- *Megalapteryx didinus*

Utryddelse

Moafuglene døde ut på grunn av maorifolkets overbeskatning av bestandene.[6] Det er usikkert når de døde ut, men det var trolig på1500-tallet. De var utdødd før James Cook kom til øyene. Da oppdagelsesreisende fra Europa kom til øyene, fortalte maoriene mange historier om forfedrenes jakt på kjempefugler de kalte moa.[7]

Referanser

1. ^ OSNZ (januar 2009). «New Zealand Recognised Bird Names (NZRBN) database». Ornithological Society of New Zealand Inc. Arkivert fra originalen 25. april 2015. Besøkt 14. februar 2011.
2. ^ Turvey, Samuel T.; Green, Owen R.; Holdaway, Richard N. (2005). «Cortical growth marks reveal extended juvenile development in New Zealand moa». *Nature*. 435 (7044): 940–943. PMID 15959513. doi:10.1038/nature03635.
3. ^ Phillips, Matthew J.; Gibb, Gillian C.; Crimp, Elizabeth A.; Penny, David (2010). «Tinamous and Moa Flock Together: Mitochondrial Genome Sequence Analysis Reveals Independent Losses of Flight among Ratites». *Systematic Biology*. 59 (1): 90–107. PMID 20525622. doi:10.1093/sysbio/syp079. Besøkt 1. februar 2010.
4. ^ Wood, JR. (2007). «Moa gizzard content analyses: further information on the diet of *Dinornis robustus* and *Emeus crassus*, and the first evidence for the diet of *Pachyornis elephantopus* (Aves: Dinornithiformes)». *Records of the Canterbury Museum*. 21: 27–39.
5. ^ Bunce, M.; Worthy, T. H.; Ford, T.; Hoppitt, W.; Willerslev, E.; Drummond, A.; Cooper, A. (2003). «Extreme reversed sexual size dimorphism in the extinct New Zealand moa Dinornis». *Nature*. 425 (6954): 172–175. PMID 12968178. doi:10.1038/nature01871.
6. ^ Mibergl and Tyrberg, Per and Tommy (1993). «Naïve birds and noble savages – a review of man-caused prehistoric extinctions of island birds». *Ecography*.
7. ^ Mein Smith, Philippa (2012). *A Concise History of New Zealand*. Cambridge University Press. s. 2, 5–6. ISBN 9781107402171.

Eksterne lenker

- (en) *Moafugler* (https://eol.org/pages/4433427) i Encyclopedia of Life
- (en) *Moafugler* (http://fossilworks.org/bridge.pl?a=taxonInfo&taxon_no=39294) hos Fossilworks
- (en) *Moafugler* (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/Taxonomy/Browser/wwwtax.cgi?mode=Info&id=8808) hos NCBI
- (en) *Kategori:Dinornithiformes* – bilder, video eller lyd på Wikimedia Commons
- (en) *Moa* – galleri av bilder, video eller lyd på Wikimedia Commons
- *Dinornithiformes* – detaljert informasjon på Wikispecies